

La ignorància del passat, les mentides del present

ROSA PEROY
@RPeroy

En un moment de la història de la comunicació en què parlem de la postveritat com a sinònim culte de la mentida, el llibre de l'Eugènia de Pagès i Bergés *No m'ho van ensenyar a l'escola*, de Pagès Editors, amb l'il·lustratiu subtítol *Història per a adults*, és una eina imprescindible per a tot lector que tingui inquietud per destriar el gra de la palla i rescabalar buits i mites que han tergiversat des de fa segles la nostra història. Pagès sap molt bé del que parla. Amb una llarga experiència docent ensenyant història a alumnes de secundària, el llibre és un manual amè i rigorós, on l'autora torna a revisar les etapes més significatives de la nostra història i hi projecta una llum nova, aclaridora. Amb un fi deix irònic i referències als autors, escriptors i intel·lectuals més lúcids que té Catalunya en l'actualitat: Francesc Canosa, Toni Soler, Suso de Toro o Quim Torra, Pagès no té complexos per citar polítics

—Marta Rovira o Alfred Bosch— i a Perich o Jaume Cabré. El lector passa sense gaire esforç —conscient— a aprofundir sobre l'entelèquia de la *Reconquista*, un “fenomen històric” que va durar vuit segles? L'enorme transcendència dels desastres del 98, amb la pèrdua de Cuba i Filipines, quan l'*Imperio Español* ja ho havia perdut tot; el curiós paral·lelisme del satíric *Be Negre* català i *Charlie Hebdo*; posa en valor el factor humà de “la humiliació” —de la qual fou víctima Catalunya després del 1714, us heu preguntat mai d'on ve el terme *bancarota*?— passant per una reformulació del franquisme, com un fallit intent de reconstrucció de l'Imperio perdut, o el famós *café para todos* de la Constitució del 1978, que va deixar de funcionar just quan va començar la crisi. El llibre s'atura el 2010, just quan comença el famós *procés*, que tal, com ens explica l'autora, d'aquí uns anys els llibres

d'història el qualificaran de *revolta*, un terme molt més adequat.

Si la postveritat i la postcensura es guareixen llegint diaris i llibres honestos, tal com explica el periodista Juan Soto Ivars, responsable en bona mesura d'aquests neologismes, el llibre de Pagès és, indiscutiblement, de lectura obligada, per entendre millor on som i cap a on anem. Perquè tal com afirma l'autora amb la suavitat del qui sap que hi toca de ple: “el passat condiona molt, sobretot si s'ignora”.

